

Handreikingen voor de buddy

Als je als ouder persoonlijke ervaringen hebt met je kind binnen passend onderwijs, weet je als geen ander wat dit betekent. Je hebt bv. ondervonden hoe belangrijk goede samenwerking met de school is voor jouw kind met bijvoorbeeld een taalontwikkelingsstoornis. Met jouw ervaringen kun je andere ouders ondersteunen. Maar hoe word je een buddy die andere ouders kan ondersteunen? Kan iedereen buddy worden? Is daar een training voor nodig? Dat en meer lees je in deze handreiking.

Wat is een buddy in het onderwijs?

Een buddy is een ouder van een kind op de basisschool die wat extra's/anders nodig had/heeft en die andere ouders ondersteunen die vragen/zorgen hebben over passend onderwijs. Een buddy kan veel betekenen voor een vraagouder. Door de eigen ervaring kan een buddy invoelen wat een ouder doormaakt. Daarbij vindt een buddy een goede samenwerking tussen ouders en school belangrijk. Een buddy heeft tijd om zo nu en dan een andere ouder vrijwillig te ondersteunen. Kortom, een buddy is iemand die naast de ouder staat en deze helpt om samen met school te doen wat in het belang van het kind is.

Wanneer ben ik er klaar voor om als buddy vraagouders te ondersteunen?

Het is belangrijk dat je je eigen ervaringen met je kind en het onderwijs voldoende hebt verwerkt. Dit om te voorkomen dat je je eigen frustraties projecteert op de situatie van de vraagouder en de school. Zo kan je er echt voor de vraagouder zijn.

Hoe word ik buddy?

- Dat hangt af van hoe het contact tussen de buddy en de vraagouder tot stand komt. Is dat informeel, bv. door een ontmoeting op het schoolplein, of meer formeel bv. omdat je gevraagd bent door iemand die werkt vanuit school of het samenwerkingsverband.
- Als een samenwerkingsverband of een school met een coördinator werkt, zal eerst een gesprek met een coördinator plaatsvinden. Dat kan een coördinator van het ouder- en jeugdsteunpunt of een coördinator van het samenwerkingsverband zijn. In dit gesprek worden wederzijdse verwachtingen besproken.
- Voordat je als buddy ingezet kan worden, krijg je meestal een training. De omvang van zo'n training kan verschillen. Het kan gaan om een training van twee avonden van 2,5 uur, maar het kan ook gaan om een training van anderhalve dag. Goed kunnen communiceren is heel belangrijk voor een buddy. Tijdens de training leer je bijvoorbeeld hoe je ouders kan helpen in de voorbereiding van een gesprek op school. Of hoe je tijdens een gesprek op school om kan gaan met oplopende spanningen.
- Tijdens die training ontmoet je ook andere ouders die als buddy aan de slag willen of daar al ervaring mee hebben. Het (onder begeleiding) uitwisselen van ervaringen is belangrijk om goed te leren reflecteren op hoe je je rol als buddy kan invullen.

Kan ik als buddy begeleiding krijgen?

Als je aan het de slag gaat met het ondersteunen van andere ouders, zul je misschien ervaringen hebben waar je niet goed mee om weet te gaan. Afhankelijk van het netwerk van waaruit je actief bent, wordt begeleiding geboden. Daarbij kan het gaan om een groepsapp met andere buddy's waarin je elkaar vragen kan stellen of de mogelijkheid om bij vragen contact op te nemen met een coördinator. Mogelijk worden er regelmatig geplande (online) intervisiebijeenkomsten met andere buddy's onder begeleiding van een professional georganiseerd. Ook het bijwonen van bijeenkomsten gericht op deskundigheidsbevordering kan tot de mogelijkheden behoren. Oudervereniging Balans biedt deze laatste mogelijkheid. Wil je rustig groeien in je rol als buddy, dan kun je starten met het ondersteunen van een ouder met een relatief eenvoudige vraag.

Hoe ontmoet ik ouders die ondersteuning kunnen gebruiken?

Er zijn verschillende manieren waarop je als buddy in contact kan komen met vraagouders.

- Door bemiddeling van zorg- en onderwijsprofessionals die ouders kennen die mogelijk baat zouden hebben bij een buddy.
- Via leerkrachten die vraagouders wijzen op een buddy
- Via een coördinator die op de hoogte is van ouders die een hulpvraag hebben. De coördinator kan je in contact brengen met een vraagouder.
- Via een koffieochtend door buddy's georganiseerd.
- Ook is het mogelijk dat een vraagouder weet dat je een buddy bent en je rechtstreeks aanspreekt.
- Via landelijke oudervereniging Balans. Een vereniging met ervaring met het trainen en matchen van buddy's en vraagouders. [link](#)

Kan ik op de school van mijn kinderen buddy worden?

Dat heeft voor- en nadelen. Voordeel is dat je de school van binnenuit kent en je waarschijnlijk in de buurt van de school woont. Een nadeel kan zijn dat de vraagouder zich minder veilig voelt om zijn of haar verhaal te doen. Zowel de school als de vraagouders moeten er achterstaan dat ouders van de eigen school als buddy's worden ingezet.

Omdat het belangrijk is de privacy van vraagouders te garanderen, kan gebruik van een privacy protocol helpend zijn. Dit geldt niet alleen voor de situatie waarin een buddy op de eigen school actief is.

Hoe kan ik een vraagouder ondersteunen als buddy?

- Naast een luisterend oor bieden, meedenken over vragen van ouders, kunnen buddy's ook informatie delen over hoe een samenwerkingsverband werkt of over specifieke ontwikkelingsproblematiek waar jij als ouder kennis van hebt.
- Als je contact hebt met de vraagouder is het belangrijk om te vragen hoe je kan ondersteunen. Vraag naar verwachtingen van de vraagouder: 'Wat kan ik voor je betekenen?'
- Geef evt. een paar suggesties. Een folder over de ondersteuning die een buddy kan geven, kan helpend zijn voor vraagouders om een beeld te krijgen van mogelijkheden.
- Wees een critical friend voor vraagouders. Spiegel bv. de houding van vraagouders als je samen een gesprek op school voorbereidt. Bespreek: wat is jouw manier van communiceren? Hoe kun je op een andere manier het gesprek aangaan?
- Het kan zijn dat een vraagouder graag wil dat je meegaat naar school voor gesprekken. Dat is aan de vraagouder om te bepalen. Als je mee naar school gaat, kan je voor en tijdens het gesprek van betekenis zijn. Je kan in de voorbereiding op gesprekken op school met de vraagouder zinnen

oefenen die helpend zijn in de communicatie. Bv. 'Ik begrijp de beste intenties van leerkrachten en de Intern Begeleider, maar ik maak me zorgen om ...'. Je kan de vraagouder ook stimuleren vragen te stellen tijdens het gesprek op school. Als je niet meegaat naar gesprekken op school, kan een gesprek of appje waarin je vraagt hoe het gesprek verlopen is door de vraagouder fijn gevonden worden (zie ook Do's en don'ts buddy).

Hoe kan de ondersteuning eruitzien?

Je kan een kopje koffie gaan drinken bij de vraagouder, maar je hoeft niet altijd naar een vraagouder toe. Je kan via de app contact onderhouden of je kan af en toe bellen. De vraagouder kan dat aangeven.

Wat kan ik doen als ik het antwoord niet weet?

Het is heel normaal dat je soms het antwoord op vragen van de vraagouder niet weet. Je hoeft kennis niet paraat te hebben. Enkele tips:

- Ga samen met de vraagouder op zoek naar informatie en bespreek de informatie met de vraagouder door vragen te stellen. Wat vindt de vraagouder belangrijk? Wat roept nog vragen op? Met wie kan de vraagouder de vragen bespreken?
- Benut ondersteuningsmogelijkheden voor buddy's, zoals deskundigheidsbevordering of intervisie voor buddy's. Overleg met een coördinator of iemand anders of een bepaalde website geraadpleegd kan worden.
- Geef grenzen van je ondersteuning aan. Geef rustig aan als je iets niet weet. Dan zeg je: 'ik zoek het even op en dan bel of mail ik je volgende week'. Je kan ook de ouder stimuleren zelf iemand te raadplegen of een website op te zoeken. Zo stimuleer je dat de ouder regie neemt!
- Verwijs de vraagouder naar iemand die mogelijk meer over de vraag kan zeggen.

Wanneer rond ik de ondersteuning af?

Het is handig om aan de start van het contact tussen jou en de vraagouder een moment af te spreken om samen te evalueren. In dat gesprek kun je bespreken of de ondersteuning nog nuttig is en of het werkt. Zo weet je of de vraagouder het contact wil voortzetten en hoe de ondersteuning er dan verder uit kan zien. Soms hebben vraagouders na verloop van tijd geen ondersteuningsbehoefte meer. Het kan voor sommige ouders dan nog fijn zijn om contact op te mogen nemen als dat nodig is via Whatsapp.

Voor meer informatie over de inzet van buddy's in het onderwijs:

[Onderzoek naar de inzet van ervaringsdeskundige ouders als buddy's in het onderwijs - Balans \(balansdigitaal.nl\)](#)

Voor meer do's en don'ts klik op deze link